

Temat	Główne cele lekcji Uczeń:	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
1 Zasady pracy na lekcjach PP.						
Dział I. KOMUNIKACJA INTERPERSONALNA – 8 h						
2 Kim jest osoba przedsiębiorcza? Typy osobowości	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest przedsiębiorczość • wymienia cechy osoby przedsiębiorczej • definiuje osobowość • analizuje mocne i słabe strony własnej osobowości • charakteryzuje i rozróżnia typy osobowości 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest przedsiębiorczość • definiuje osobowość 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy osoby przedsiębiorczej 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje mocne i słabe strony własnej osobowości, odnosi je do cech osoby przedsiębiorczej 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia i charakteryzuje typy osobowości 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest przedsiębiorczość • definiuje osobowość
3 Role społeczne i rodzaje zachowań	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcie „rola społeczna” • rozróżnia i charakteryzuje własne role społeczne i typowe dla nich zachowania • rozróżnia i charakteryzuje role przypisane oraz osiągnięte • wyjaśnia, czym są napięcie ról oraz konflikt ról i podaje przykłady wystąpienia tych sytuacji • definiuje pojęcie „rola organizacyjna” • rozróżnia i charakteryzuje typowe role organizacyjne, • rozpoznaje podstawowe rodzaje zachowań, w tym zachowania asertywne, podaje przyczyny i konsekwencje poszczególnych rodzajów zachowań • omawia poszczególne rodzaje zachowań w kontekście -osoby przedsiębiorczej • wskazuje przykłady postawy konformistycznej i nonkonformistycznej • wykazuje potrzebę przyjmowania postawy asertywnej w określonych sytuacjach 	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcie „rola społeczna” • definiuje pojęcie „rola organizacyjna” • rozpoznaje podstawowe rodzaje zachowań, w tym zachowania asertywne, podaje przyczyny i konsekwencje poszczególnych rodzajów zachowań 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia i charakteryzuje role przypisane i osiągnięte • wyjaśnia, czym są napięcie ról oraz konflikt ról i podaje przykłady wystąpienia tych sytuacji • omawia poszczególne rodzaje zachowań w kontekście osoby przedsiębiorczej 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia i charakteryzuje własne role społeczne i typowe dla nich zachowania 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje potrzebę przyjmowania postawy asertywnej w określonych sytuacjach 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia i charakteryzuje typowe role organizacyjne • wskazuje przykłady postawy konformistycznej i nonkonformistycznej
4 Komunikacja społeczna	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: „komunikacja społeczna”, „komunikacja interpersonalna”, „komunikacja werbalna”, „komunikacja niewerbalna” „empatia”. • wymienia i rozróżnia poziomy komunikowania • wyjaśnia, czym jest komunikowanie się, i omawia przebieg tego procesu, charakteryzując 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: „komunikacja społeczna”, „komunikacja interpersonalna”, „komunikacja 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest komunikowanie się, i omawia przebieg tego procesu, charakteryzując poszczególne jego elementy 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia i charakteryzuje wybrane elementy mowy ciała • wyjaśnia, czym są bariery komunikacyjne, i 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia i charakteryzuje elementy skutecznej komunikacji • definiuje pojęcie „empatia” • stosuje różne formy 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia i rozróżnia poziomy komunikowania

	<p>poszczególne jego elementy</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie komunikacji niewerbalnej w życiu codziennym • rozróżnia i charakteryzuje wybrane elementy mowy ciała • wyjaśnia, czym są bariery komunikacyjne i podaje ich przykłady • wymienia i charakteryzuje elementy skutecznej komunikacji 	<p>werbalna”, „komunikacja niewerbalna”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie komunikacji niewerbalnej w życiu codziennym 	<p>podaje ich przykłady</p>	<p>komunikacji werbalnej i niewerbalnej w celu autoprezentacji oraz prezentacji własnego stanowiska</p>	
<p>5 Podejmowa nie decyzji</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: „decyzja”, „decydent”, „problem decyzyjny” • rozróżnia i charakteryzuje fazy procesu decyzyjnego • charakteryzuje rodzaje decyzji • omawia wady oraz zalety decyzji indywidualnych i zbiorowych • wymienia i charakteryzuje bariery w podejmowaniu decyzji • wykazuje wpływ luki informacyjnej na jakość podjętej decyzji • wyjaśnia, czym jest racjonalność decyzji • opisuje decyzje racjonalne metodologicznie i rzeczowo • wymienia zasady podejmowania racjonalnych decyzji. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: „decyzja”, „decydent”, „problem decyzyjny” 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia i charakteryzuje fazy procesu decyzyjnego • wymienia i charakteryzuje bariery w podejmowaniu decyzji • omawia wady oraz zalety decyzji indywidualnych i zbiorowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia i omawia zasady podejmowania racjonalnych decyzji • wyjaśnia, czym jest racjonalność decyzji 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje rodzaje decyzji 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje wpływ luki informacyjnej na jakość podjętej decyzji • charakteryzuje decyzje racjonalne metodologicznie oraz rzeczowo
<p>6 Konflikty i ich rozwiązywanie. Negocjacje</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: „konflikt”, „negocjacje”, „mediacje”, „arbitraż” • rozróżnia i charakteryzuje rodzaje konfliktów ze względu na podmiot i przedmiot konfliktu • wymienia i charakteryzuje wybrane metody rozwiązywania konfliktów • wskazuje różnice między poszczególnymi rodzajami negocjacji • wymienia cechy i umiejętności przydatne w czasie negocjacji • podaje różnicę między technikami manipulacyjnymi a technikami negocjacyjnymi • podaje przykłady technik manipulacyjnych stosowanych podczas negocjacji • wymienia i omawia zasady prowadzenia skutecznych negocjacji • wymienia zalety mediacji i arbitrażu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: „konflikt”, „negocjacje”, „mediacje”, „arbitraż” • wymienia cechy i umiejętności przydatne w czasie negocjacji 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia i charakteryzuje wybrane metody rozwiązywania konfliktów • wymienia zalety mediacji i arbitrażu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice między poszczególnymi rodzajami negocjacji 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia i charakteryzuje rodzaje konfliktów ze względu na podmiot i przedmiot konfliktu • identyfikuje i analizuje konflikty w zespole i proponuje metody ich rozwiązania, szczególnie w drodze negocjacji 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje różnicę między technikami manipulacyjnymi a technikami negocjacyjnymi • podaje przykłady technik manipulacyjnych stosowanych podczas negocjacji • omawia zasady prowadzenia skutecznych negocjacji

7,8 Lekcja powtórzeniowa

Sprawdzian

Badanie osiągnięć ucznia i efektów kształcenia

Dział II ISTOTA FUNKCJONOWANIA GOSPODARKI RYNKOWEJ – 10h

<p>9 Gospodarka rynkowa. Podmioty gospodarki</p>	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcia: „gospodarka rynkowa”, „mechanizm rynkowy”, „popyt”, „podaż”, „plan Balcerowicza” wymienia filary gospodarki centralnie sterowanej i gospodarki rynkowej przedstawia argumenty świadczące o nieefektywności gospodarki centralnie sterowanej omawia proces transformacji polskiej gospodarki charakteryzuje działania składające się na proces transformacji gospodarczej w Polsce wyjaśnia, na czym polegał plan Balcerowicza podaje najważniejsze różnice między gospodarką centralnie sterowaną a gospodarką rynkową wymienia główne podmioty gospodarki rynkowej 	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcia: „gospodarka rynkowa”, „mechanizm rynkowy”, „popyt”, „podaż”, „plan Balcerowicza” wymienia filary gospodarki centralnie sterowanej i gospodarki rynkowej 	<ul style="list-style-type: none"> podaje najważniejsze różnice między gospodarką centralnie sterowaną a gospodarką rynkową wymienia główne podmioty gospodarki rynkowej 	<ul style="list-style-type: none"> omawia proces transformacji polskiej gospodarki wyjaśnia, na czym polegał plan Balcerowicza 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia argumenty świadczące o nieefektywności gospodarki centralnie sterowanej 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje działania składające się na proces transformacji gospodarczej w Polsce
<p>10 Rynek w gospodarce</p>	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminu „rynek” wymienia funkcje rynku klasyfikuje rynek wg przedmiotu wymiany podaje różnice między rynkiem producenta a rynkiem konsumenta wymienia i charakteryzuje główne modele struktur rynkowych (monopol, oligopol, konkurencję monopolistyczną, konkurencję doskonałą) wykazuje potrzebę wspierania konkurencji i walki z monopolem określa rodzaje rynków występujących w najbliższym otoczeniu 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminu „rynek” wymienia funkcje rynku klasyfikuje rynek wg przedmiotu wymiany 	<ul style="list-style-type: none"> podaje różnice między rynkiem producenta a rynkiem konsumenta 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia i charakteryzuje główne modele struktur rynkowych (monopol, oligopol, konkurencję monopolistyczną, konkurencję doskonałą) 	<ul style="list-style-type: none"> określa rodzaje rynków występujących w najbliższym otoczeniu 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje potrzebę wspierania konkurencji i walki z monopolem
<p>11 Popyt, podaż i cena</p>	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: „popyt”, „podaż”, „cena”, „dobra komplementarne”, „dobra substytucyjne”, „cena równowagi rynkowej”, „punkt równowagi rynkowej” wymienia i charakteryzuje pozacenowe czynniki kształtujące popyt wskazuje zależność między cenami dóbr komplementarnych i dóbr substytucyjnych a wielkością popytu definiuje prawo popytu wymienia i charakteryzuje pozacenowe czynniki kształtujące podaż definiuje prawo podaży wyjaśnia zjawiska nadwyżki rynkowej i niedoboru rynkowego wyjaśnia zjawisko elastyczności cenowej popytu 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: „popyt”, „podaż”, „cena”, „dobra komplementarne”, „dobra substytucyjne”, „cena równowagi rynkowej”, „punkt równowagi rynkowej” definiuje prawo popytu definiuje prawo podaży 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia i charakteryzuje pozacenowe czynniki kształtujące popyt wymienia i charakteryzuje pozacenowe czynniki kształtujące podaż 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje zależność między cenami dóbr komplementarnych i dóbr substytucyjnych a wielkością popytu analizuje na przykładzie przebieg krzywej podaży i krzywej popytu 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia zjawiska nadwyżki rynkowej i niedoboru rynkowego wyznacza na prostych przykładach punkt równowagi rynkowej 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia zjawisko elastyczności cenowej popytu

	<ul style="list-style-type: none"> wyznacza na prostych przykładach punkt równowagi rynkowej analizuje na przykładzie przebieg krzywej podaży i krzywej popytu 					
12 Gospodarst wa domowe	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcia „gospodarstwo domowe”, „budżet domowy”, „deficyt budżetowy” wymienia i charakteryzuje główne źródła dochodów gospodarstw domowych wymienia i charakteryzuje główne rodzaje wydatków gospodarstw domowych: konsumpcyjne i inwestycyjne (z podziałem na stałe i zmienne) tworzy budżet domowy swojej rodziny, a następnie zarządza nim ocenia strukturę wydatków własnej rodziny proponuje działania mające na celu zniwelowanie deficytu w budżecie domowym 	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcia: „gospodarstwo domowe”, „budżet domowy”, „deficyt budżetowy” 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia i charakteryzuje główne źródła dochodów gospodarstw domowych 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje główne rodzaje wydatków gospodarstw domowych: konsumpcyjne i inwestycyjne (z podziałem na stałe i zmienne) ocenia strukturę wydatków własnej rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy budżet domowy swojej rodziny, a następnie zarządza nim 	<ul style="list-style-type: none"> proponuje działania mające na celu zniwelowanie deficytu w budżecie domowym
13 Konsument, czyli „król rynku”	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: „konsument”, „gwarancja”, „reklamacja”, „zakupy na odległość”, „rękojmia” wymienia i charakteryzuje podstawowe prawa konsumenta wymienia akty prawne dotyczące ochrony praw konsumenta wymienia instytucje zajmujące się ochroną praw konsumentów oraz określa ich cele i zadania wyjaśnia, na czym polega zjawisko zmywy cenowej przedstawia prawa konsumenta z tytułu niezgodności towaru z umową podaje różnice między reklamacją a gwarancją wyróżnia prawa przysługujące konsumentom w wypadku zakupów na odległość przedstawia zasady składania reklamacji w wypadku niezgodności towaru z umową przedstawia drogę egzekwowania własnych praw przez konsumenta 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: „konsument”, „gwarancja”, „reklamacja”, „zakupy na odległość”, „rękojmia” 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia i charakteryzuje podstawowe prawa konsumenta wymienia instytucje zajmujące się ochroną praw konsumentów oraz określa ich cele i zadania podaje różnice między reklamacją a gwarancją 	<ul style="list-style-type: none"> wyróżnia prawa przysługujące konsumentom w wypadku zakupów na odległość przedstawia prawa konsumenta z tytułu niezgodności towaru z umową 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia zasady składania reklamacji w wypadku niezgodności towaru z umową przedstawia drogę egzekwowania własnych praw przez konsumenta 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia akty prawne dotyczące ochrony praw konsumenta wyjaśnia, na czym polega zjawisko zmywy cenowej
14 Rola państwa w gospodarce	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: „interwencjonizm państwowy”, „dobra publiczne” określa przyczyny ingerencji państwa w gospodarkę przedstawia argumenty za i przeciw ingerencji państwa w gospodarkę wymienia, rozróżnia i charakteryzuje funkcje 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: „interwencjonizm państwowy”, „dobra publiczne” wyjaśnia i rozróżnia pojęcia: „polityka 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia, rozróżnia i charakteryzuje funkcje ekonomiczne państwa 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia i charakteryzuje narzędzia oddziaływania państwa na gospodarkę określa przyczyny 	<ul style="list-style-type: none"> określa cele polityki gospodarczej, a w jej ramach – polityki fiskalnej i polityki monetarnej 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia argumenty za i przeciw ingerencji państwa w gospodarkę

	<p>ekonomiczne państwa</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa cele polityki gospodarczej, a w jej ramach – polityki fiskalnej i polityki monetarnej • wyjaśnia i rozróżnia pojęcia: „polityka makroekonomiczna” i „polityka mikroekonomiczna” • wymienia i charakteryzuje narzędzia oddziaływania państwa na gospodarkę. 	<p>makroekonomiczna” i „polityka mikroekonomiczna”</p>		<p>ingerencji państwa w gospodarkę</p>		
<p>15 Wzrost i rozwój gospodarczy państwa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: „wzrost gospodarczy”, „rozwój gospodarczy”, „siła nabywcza waluty”, „cykl koniunkturalny” • rozróżnia i opisuje wybrane wskaźniki wzrostu gosp. i rozwoju gosp. • porównuje wartości wybranych wskaźników wzrostu i rozwoju gosp. dla Polski z wartościami tych wskaźników dla innych państw • formułuje wnioski o poziomie rozwoju gosp. państwa na podstawie analizy odpowiednich wskaźników ekonomicznych • klasyfikuje państwa na podstawie wartości wskaźnika rozwoju społecznego (HDI) • interpretuje wysokość i przyrost PKB • wyjaśnia przyczyny różnic między nominalnym a realnym PKB • wyjaśnia, dlaczego wskaźnik PKB ma ograniczone znaczenie przy porównywaniu jakości życia obywateli różnych państw • wymienia fazy cyklu koniunkturalnego • omawia przebieg klasycznego cyklu koniunkturalnego • charakteryzuje zjawiska recesji i dobrej koniunktury w gospodarce • określa, na podstawie analizy wskaźników aktywności gospodarczej, fazę cyklu koniunkturalnego, w której znajduje się polska gospodarka 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: „wzrost gospodarczy”, „rozwój gospodarczy”, „siła nabywcza waluty”, „cykl koniunkturalny” 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia i opisuje wybrane wskaźniki wzrostu gospodarczego i rozwoju gospodarczego • wymienia fazy cyklu koniunkturalnego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny różnic między nominalnym a realnym PKB • charakteryzuje zjawiska recesji i dobrej koniunktury w gospodarce • omawia przebieg klasycznego cyklu koniunkturalnego 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje wartości wybranych wskaźników wzrostu i rozwoju gospodarczego dla Polski z wartościami tych wskaźników dla innych państw • formułuje wnioski o poziomie rozwoju gospodarczego państwa na podstawie analizy odpowiednich wskaźników ekonomicznych • interpretuje wysokość i przyrost PKB 	<ul style="list-style-type: none"> • klasyfikuje państwa na podstawie wartości wskaźnika rozwoju społ. (HDI) • wyjaśnia, dlaczego wskaźnik PKB ma ograniczone znaczenie przy porównywaniu jakości życia obywateli różnych państw • określa, na podstawie analizy wskaźników aktywności gosp., fazę cyklu koniunkturalnego, w której znajduje się polska gospodarka
<p>16 Budżet państwa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: „budżet państwa”, „podatek”, „dług publiczny” • wymienia, rozróżnia i charakteryzuje funkcje budżetu państwa • wymienia, rozróżnia i charakteryzuje podstawowe zasady budżetowe • wymienia główne źródła dochodów państwa 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: „budżet państwa”, „podatek”, „dług publiczny” 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia główne źródła dochodów państwa • wymienia główne wydatki budżetu państwa 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia, rozróżnia i charakteryzuje funkcje budżetu państwa • wymienia, rozróżnia 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia wpływ deficytu budżetowego i długu publicznego na gospodarkę 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje wnioski na podstawie analizy danych statystycznych dotyczących wartości

	<ul style="list-style-type: none"> wymienia główne wydatki budżetu państwa ocenia wpływ deficytu budżetowego i długu publicznego na gospodarkę formułuje wnioski na podstawie analizy danych statystycznych dotyczących wartości deficytu budżetowego i długu publicznego państwa w relacji do PKB 			i charakteryzuje podstawowe zasady budżetowe		deficytu budżetowego i długu publicznego państwa w relacji do PKB
17,18 Lekcja powtórzeniowa Sprawdzian						
Badanie osiągnięć ucznia i efektów kształcenia						
Dział III PIENIĄDZ I BANKOWOŚĆ – 10 h						
19 Pieniądz	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: „pieniądz”, „siła nabywcza”, „inflacja”, „stopa inflacji” omawia ewaluację pieniądza wymienia, rozróżnia i charakteryzuje formy pieniądza wymienia i charakteryzuje właściwości pieniądza wymienia i charakteryzuje funkcje pieniądza wymienia i omawia cechy pieniądza omawia przyczyny zmian wartości pieniądza (siły nabywczej) objaśnia obieg pieniądza w gospodarce identyfikuje rodzaje inflacji w zależności od przyczyn jej powstania oraz stopy inflacji omawia skutki inflacji przedstawia sposoby przeciwdziałania inflacji omawia poziom inflacji w Polsce w latach 1989–2010 oraz podaje jej przyczyny i działania, w których wyniku nastąpiło osłabienie dynamiki procesów inflacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: „pieniądz”, „siła nabywcza”, „inflacja”, „stopa inflacji” 	<ul style="list-style-type: none"> omawia ewaluację pieniądza wymienia, rozróżnia i charakteryzuje formy pieniądza wymienia i charakteryzuje właściwości pieniądza identyfikuje rodzaje inflacji w zależności od przyczyn jej powstania oraz stopy inflacji 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia i charakteryzuje funkcje pieniądza wymienia i charakteryzuje właściwości pieniądza omawia skutki inflacji przedstawia sposoby przeciwdziałania inflacji 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia obieg pieniądza w gospodarce 	<ul style="list-style-type: none"> omawia przyczyny zmian wartości pieniądza (siły nabywczej) omawia poziom inflacji w Polsce w latach 1989–2010 oraz podaje jej przyczyny i działania, w których wyniku nastąpiło osłabienie dynamiki procesów inflacyjnych
20 Banki	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: „bank”, „system bankowy” wymienia elementy systemu bankowego w Polsce wyjaśnia rolę banku centralnego w gospodarce wymienia i charakteryzuje funkcje banku centralnego wyjaśnia, na czym polega polityka pieniężna banku centralnego identyfikuje rodzaje polityki pieniężnej prowadzonej przez NBP wymienia i charakteryzuje podstawowe narzędzia polityki pieniężnej NBP wykazuje zależność między zmianą stóp procentowych przez NBP a oprocentowaniem kredytów udzielanych przez banki osobom 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: „bank”, „system bankowy” wymienia elementy systemu bankowego w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia i charakteryzuje funkcje banku centralnego rozróżnia rodzaje banków ze względu na dominującą działalność wyjaśnia różnice między bankami komercyjnymi a bankami spółdzielczymi 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia rolę banku centralnego w gospodarce wymienia i charakteryzuje podstawowe narzędzia polityki pieniężnej NBP określa znaczenie Rady Polityki Pieniężnej w kształtowaniu polityki pieniężnej NBP 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na czym polega polityka pieniężna banku centralnego identyfikuje rodzaje polityki pieniężnej prowadzonej przez NBP wykazuje zależność między zmianą stóp procentowych wprowadzoną przez NBP a oprocentowaniem kredytów 	<ul style="list-style-type: none"> podaje podstawowe różnice między bankami komercyjnymi a SKOK-ami

	<p>fizycznym i przedsiębiorcom</p> <ul style="list-style-type: none"> określa znaczenie Rady Polityki Pieniężnej w kształtowaniu polityki pieniężnej NBP rozdziela rodzaje banków ze względu na dominującą działalność wyjaśnia różnice między bankami komercyjnymi a bankami spółdzielczymi wyjaśnia rolę banków w gospodarce podaje podstawowe różnice między bankami komercyjnymi a SKOK-ami 				<p>udzielanych przez banki osobom fizycznym i przedsiębiorcom</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia rolę banków w gospodarce 	
21,22 Rachunki bankowe	<ul style="list-style-type: none"> wymienia podstawowe rodzaje usług bankowych rozdziela rodzaje kont osobistych wyjaśnia zasady funkcjonowania lokat bankowych, wymienia i charakteryzuje ich rodzaje wyjaśnia znaczenie terminów: „limit debetowy”, „kapitalizacja odsetek”, „karta płatnicza” identyfikuje rodzaje kart płatniczych omawia zasady rozsądnego korzystania z karty kredytowej wyjaśnia zasady wyboru najlepszej lokaty bankowej oblicza należne odsetki od lokat bankowych z uwzględnieniem różnego oprocentowania i kapitalizacji wykazuje zależność między częstotliwością kapitalizacji odsetek a wielkością należnych odsetek od lokaty bankowej wyjaśnia różnice między stałym a zmiennym oprocentowaniem lokat bankowych porównuje oferty wybranych usług bankowych 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia podstawowe rodzaje usług bankowych rozdziela rodzaje kont osobistych wyjaśnia znaczenie terminów: „limit debetowy”, „kapitalizacja odsetek”, „karta płatnicza” 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia zasady funkcjonowania lokat bankowych, wymienia i charakteryzuje ich rodzaje identyfikuje rodzaje kart płatniczych 	<ul style="list-style-type: none"> omawia zasady rozsądnego korzystania z karty kredytowej wyjaśnia zasady wyboru najlepszej lokaty bankowej 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia różnice między stałym a zmiennym oprocentowaniem lokat bankowych oblicza należne odsetki od lokat bankowych z uwzględnieniem różnego oprocentowania i kapitalizacji porównuje oferty wybranych usług bankowych 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje zależność między częstotliwością kapitalizacji odsetek a wielkością należnych odsetek od lokaty bankowej
23 Kredyty	<ul style="list-style-type: none"> identyfikuje rodzaje kredytów wg różnych kryteriów (okresu kredytowania, waluty kredytu, przeznaczenia kredytu) wyjaśnia znaczenie terminów: „kredyt”, „kredyt konsumencki”, „rzeczywista roczna stopa oprocentowania”, „pożyczka”, „zastaw hipoteczny”, „spread walutowy”, „zdolność kredytowa” omawia podstawowe prawa przysługujące kredytobiorcy w wypadku umowy kredytu konsumenckiego ocenia możliwość spłaty zaciągniętego kredytu przy określonym dochodzie 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: „kredyt”, „kredyt konsumencki”, „rzeczywista roczna stopa oprocentowania”, „pożyczka”, „zastaw hipoteczny”, „spread walutowy”, „zdolność kredytowa” podaje różnice między kredytem a pożyczką 	<ul style="list-style-type: none"> identyfikuje rodzaje kredytów wg różnych kryteriów (okresu kredytowania, waluty kredytu, przeznaczenia kredytu) omawia podstawowe prawa przysługujące kredytobiorcy w wypadku umowy kredytu konsumenckiego 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia i omawia kryteria wyboru najlepszego kredytu wymienia najważniejsze kryteria oceny zdolności kredytowej stosowane przez banki 	<ul style="list-style-type: none"> oblicza należne odsetki od zaciągniętego kredytu ocenia możliwość spłaty zaciągniętego kredytu przy określonym dochodzie 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje rolę Biura Informacji Kredytowej (BIK) w procesie przyznawania kredytów

	<ul style="list-style-type: none"> wymienia najważniejsze kryteria oceny zdolności kredytowej stosowane przez banki wskazuje rolę Biura Informacji Kredytowej (BIK) w procesie przyznawania kredytów podaje różnice między kredytem a pożyczką wymienia i omawia kryteria wyboru najlepszego kredytu oblicza należne odsetki od zaciągniętego kredytu 					
24,25 Pozabankowe formy inwestowania	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: „inwestowanie”, „instrument finansowy”, „papiery wartościowe”, „obligacje”, „bony skarbowe”, „weksle”, „akcje”, „fundusz inwestycyjny” identyfikuje rodzaje inwestycji wg różnych kryteriów (przedmiotu inwestycji, podmiotu inwestowania) rozdziela i charakteryzuje inwestycje rzeczowe i finansowe wskazuje różnice między poszczególnymi rodzajami papierów wartościowych wymienia rodzaje obligacji ze względu na emitenta wymienia typy obligacji skarbowych w Polsce określa rodzaje akcji ze względu na sposób przenoszenia własności oraz wg uprawnień właścicieli akcji wyjaśnia pojęcie „emisja akcji” i zna zasady emisji rozdziela ceny akcji (nominalną, emisyjną oraz rynkową) wyjaśnia, czym są fundusze inwestycyjne wyjaśnia pojęcia: „jednostka uczestnictwa”, „certyfikat inwestycyjny” wymienia i charakteryzuje rodzaje funduszy inwestycyjnych, uwzględniając potencjalne zyski roczne oraz ryzyko wystąpienia strat rozdziela formy inwestowania kapitału oblicza przewidywany zysk z przykładowej inwestycji kapitałowej w krótkim i długim okresie dostrzega zróżnicowanie stopnia ryzyka w zależności od rodzaju inwestycji oraz okresu inwestowania wymienia i charakteryzuje kryteria wyboru formy inwestycji 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: „inwestowanie”, „instrument finansowy”, „papiery wartościowe”, „obligacje”, „bony skarbowe”, „weksle”, „akcje”, „fundusz inwestycyjny” identyfikuje rodzaje inwestycji wg różnych kryteriów (przedmiotu inwestycji, podmiotu inwestowania) rozdziela i charakteryzuje inwestycje rzeczowe i finansowe 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje różnice między poszczególnymi rodzajami papierów wartościowych rozdziela formy inwestowania kapitału wymienia i charakteryzuje kryteria wyboru formy inwestycji 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia rodzaje obligacji ze względu na emitenta wyjaśnia, czym są fundusze inwestycyjne wyjaśnia pojęcie „emisja akcji” i zna zasady emisji 	<ul style="list-style-type: none"> określa rodzaje akcji ze względu na sposób przenoszenia własności oraz wg uprawnień właścicieli akcji wymienia i charakteryzuje rodzaje funduszy inwestycyjnych, uwzględniając potencjalne zyski roczne oraz ryzyko wystąpienia strat oblicza przewidywany zysk z przykładowej inwestycji kapitałowej w krótkim i długim okresie dostrzega zróżnicowanie stopnia ryzyka w zależności od rodzaju inwestycji oraz okresu inwestowania 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia typy obligacji skarbowych w Polsce rozdziela ceny akcji (nominalną, emisyjną oraz rynkową) wyjaśnia pojęcia: „jednostka uczestnictwa”, „certyfikat inwestycyjny” wyjaśnia rolę, jaką w gospodarce odgrywają fundusze inwestycyjne
26 Giełda	<ul style="list-style-type: none"> kapitałowego w Polsce określa miejsce GPW w systemie rynku 	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcie „giełda” oraz 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia i charakteryzuje 	<ul style="list-style-type: none"> określa miejsce GPW w systemie 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje tabele z informacjami 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia rys historyczny GPW

	<p>kapitałowego</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa miejsce GPW na europejskim rynku kapitałowym • definiuje pojęcie „giełda” oraz charakteryzuje jej rodzaje • wymienia i omawia rynki giełdowe na GPW • analizuje tabele z informacjami giełdowymi • wyjaśnia znaczenie terminów: „makler”, „indeks giełdowy”, „ceduła giełdowa”, „hossa”, „bessa” • wyjaśnia mechanizm funkcjonowania GPW • omawia systemy notowań na GPW • wymienia podstawowe indeksy na GPW • wyjaśnia znaczenie podstawowych wskaźników giełdowych w podejmowaniu decyzji dotyczących inwestowania na giełdzie • przedstawia rys historyczny GPW • omawia rolę giełdy w gospodarce • omawia działania podejmowane przed rozpoczęciem inwestowania na giełdzie 	<p>charakteryzuje jej rodzaje</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: „makler”, „indeks giełdowy”, „ceduła giełdowa”, „hossa”, „bessa” 	<p>instytucje rynku kapitałowego w Polsce</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia i omawia rynki giełdowe na GPW • wymienia podstawowe indeksy na GPW 	<p>rynku kapitałowego</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia mechanizm funkcjonowania GPW • omawia systemy notowań na GPW • wyjaśnia znaczenie podstawowych wskaźników giełdowych w podejmowaniu decyzji dotyczących inwestowania na giełdzie 	<p>giełdowymi</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia działania podejmowane przed rozpoczęciem inwestowania na giełdzie • omawia rolę giełdy w gospodarce 	<ul style="list-style-type: none"> • określa miejsce GPW na europejskim rynku kapitałowym
--	---	---	---	---	---	--

27,28 Lekcja powtórzeniowa Sprawdzian

DZIAŁ IV PODATKI I UBEZPIECZENIA - 7h

<p>29 Podatki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcie „podatek” • argumentuje konieczność płacenia podatków • wymienia i omawia rodzaje podatków • wyjaśnia znaczenie terminów: „zdolność prawna”, „osobowość prawna”, „podatnik”, „obowiązek podatkowy”, „przedmiot opodatkowania”, „stawka podatkowa”, „podstawa opodatkowania” • wymienia i charakteryzuje funkcje podatków • omawia klasyczne zasady podatkowe A. Smitha • identyfikuje rodzaje podatków wg różnych kryteriów • charakteryzuje podatki progresywne, proporcjonalne i regresywne • przedstawia argumenty za i przeciw wprowadzeniu podatku liniowego • omawia rolę podatku VAT w polskim systemie podatkowym • wyjaśnia znaczenie terminu „Dzień Wolności Podatkowej” • porównuje stopień obciążenia obywatela podatkami w różnych krajach • ocenia system podatkowy w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcie „podatek” • wyjaśnia znaczenie terminów: „zdolność prawna”, „osobowość prawna”, „podatnik”, „obowiązek podatkowy”, „przedmiot opodatkowania”, „stawka podatkowa”, „podstawa opodatkowania” 	<ul style="list-style-type: none"> • argumentuje konieczność płacenia podatków • wymienia i charakteryzuje funkcje podatków • identyfikuje rodzaje podatków wg różnych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia i omawia rodzaje podatków • charakteryzuje podatki progresywne, proporcjonalne i regresywne 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia klasyczne zasady podatkowe A. Smitha • omawia rolę podatku VAT w polskim systemie podatkowym • ocenia system podatkowy w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia argumenty za i przeciw wprowadzeniu podatku liniowego • wyjaśnia znaczenie terminu „Dzień Wolności Podatkowej” • porównuje stopień obciążenia podatkami obywatela w różnych krajach
--------------------------	--	---	---	---	--	---

30 Roczne rozliczenie podatku dochodowego	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: „obowiązek podatkowy”, „dochód”, „przychód”, „koszty uzyskania przychodu”, „kwota wolna od podatku”, „ulga podatkowa”, „zaliczka na podatek dochodowy”, „płatnik podatku” • omawia sposób obliczania podatku wg różnych stawek podatkowych • wymienia ulgi podatkowe obowiązujące w Polsce • omawia zasady wspólnego opodatkowania • wymienia rodzaje formularzy podatkowych oraz dobiera odpowiedni formularz do źródeł przychodu oraz sposobu jego opodatkowania • analizuje strukturę dochodów podatników PIT w Polsce i jej zmiany w określonych latach 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: „obowiązek podatkowy”, „dochód”, „przychód”, „koszty uzyskania przychodu”, „kwota wolna od podatku”, „ulga podatkowa”, „zaliczka na podatek dochodowy”, „płatnik podatku” 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia ulgi podatkowe obowiązujące w Polsce • wymienia rodzaje formularzy podatkowych 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia sposoby obliczania podatku wg różnych stawek podatkowych • omawia zasady wspólnego opodatkowania 	<ul style="list-style-type: none"> • dobiera odpowiedni formularz podatkowy do źródeł przychodu oraz sposobu jego opodatkowania 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje strukturę dochodów podatników PIT w Polsce i jej zmiany w określonych latach
31,32 Jak wypełnić roczne zeznanie podatkowe?	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu „Urzędowe Poświadczenie Odbioru” (UPO) • wymienia sposoby złożenia zeznania podatkowego • wypełnia roczne zeznanie podatkowe na podstawie przykładowych danych 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia sposoby złożenia zeznania podatkowego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu „Urzędowe Poświadczenie Odbioru” (UPO) 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia zasady wspólnego opodatkowania 	<ul style="list-style-type: none"> • wypełnia roczne zeznanie podatkowe na podstawie przykładowych danych 	<ul style="list-style-type: none"> •
33 Ubezpieczenia	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest ubezpieczenie • wyjaśnia znaczenie terminów: „ubezpieczyciel”, „ubezpieczający”, „ubezpieczony”, „system zabezpieczenia społecznego”, „ubezpieczenia publiczne”, „ubezpieczenia prywatne”, „polisa ubezpieczeniowa”, „karencja” • wymienia i charakteryzuje rodzaje ubezpieczeń wg różnych kryteriów (przedmiotu ubezpieczenia, stopnia swobody w zakresie nawiązania stosunku ubezpieczenia) • omawia rolę Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego w polskim systemie ubezpieczeń • wymienia podstawowe obowiązki ubezpieczonego i ubezpieczyciela • wymienia filary systemu emerytalnego w Polsce • charakteryzuje poszczególne filary systemu emerytalnego w Polsce • wskazuje związek pomiędzy swoją przyszłą aktywnością zawodową a wysokością emerytury • wyjaśnia, jaką rolę w gospodarce odgrywają fundusze emerytalne • podaje różnice między redystrybutywnym a kapitałowym modelem ubezpieczeń społ. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest ubezpieczenie • wyjaśnia znaczenie terminów: „ubezpieczyciel”, „ubezpieczający”, „ubezpieczony”, „system zabezpieczenia społecznego”, „ubezpieczenia publiczne”, „ubezpieczenia prywatne”, „polisa ubezpieczeniowa”, „karencja” 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia podstawowe obowiązki ubezpieczonego i ubezpieczyciela • wymienia filary systemu emerytalnego w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia i charakteryzuje rodzaje ubezpieczeń wg różnych kryteriów (przedmiotu ubezpieczenia, stopnia swobody w zakresie nawiązania stosunku ubezpieczenia) • charakteryzuje poszczególne filary systemu emerytalnego w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje związek pomiędzy swoją przyszłą aktywnością zawodową a wysokością emerytury • wyjaśnia, jaką rolę w gospodarce odgrywają fundusze emerytalne • omawia rolę Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego w polskim systemie ubezpieczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje różnice między redystrybutywnym a kapitałowym modelem ubezpieczeń społecznych
34, 35 Lekcja powtórzeniowa Sprawdzian						

DZIAŁ V PRZEDSIĘBIORSTWO - 12h						
36 Cele i rodzaje działalności gospodarczej	<ul style="list-style-type: none"> wymienia i charakteryzuje ekonomiczne cele gospodarowania wymienia i charakteryzuje społeczne cele gospodarowania podaje przykłady działań zgodnych z koncepcją społecznej odpowiedzialności biznesu wymienia i omawia czynniki produkcji wymienia i charakteryzuje rodzaje działalności gospodarczej określa rodzaj działalności gospodarczej wg PKD 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia i charakteryzuje ekonomiczne cele gospodarowania wymienia i charakteryzuje społeczne cele gospodarowania 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia i omawia czynniki produkcji wymienia i charakteryzuje rodzaje działalności gospodarczej 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady działań zgodnych z koncepcją społecznej odpowiedzialności biznesu 	<ul style="list-style-type: none"> określa rodzaj działalności gospodarczej wg PKD 2007 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia i charakteryzuje ekonomiczne cele gospodarowania wymienia i charakteryzuje społeczne cele gospodarowania
37 Klasyfikacja przedsiębiorstw	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, kim jest przedsiębiorca wyjaśnia znaczenie terminów: „zdolność prawna”, „osobowość prawna” wymienia i charakteryzuje formy własności przedsiębiorstw wymienia i charakteryzuje formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw klasyfikuje rodzaje spółek omawia klasyfikację wielkościową przedsiębiorstw określa rolę przedsiębiorstw z sektora MŚP w funkcjonowaniu polskiej gospodarki wymienia i charakteryzuje formy związków spółek (korporacje, monopole, holdingi, koncerny) omawia znaczenie mikroprzedsiębiorstw w polskim systemie gospodarki 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, kim jest przedsiębiorca wyjaśnia znaczenie terminów: „zdolność prawna”, „osobowość prawna” 	<ul style="list-style-type: none"> omawia klasyfikację wielkościową przedsiębiorstw wymienia i charakteryzuje formy własności przedsiębiorstw 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia i charakteryzuje formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw 	<ul style="list-style-type: none"> klasyfikuje rodzaje spółek omawia znaczenie mikroprzedsiębiorstw w w polskim systemie gospodarki 	<ul style="list-style-type: none"> określa rolę przedsiębiorstw z sektora MŚP w funkcjonowaniu polskiej gospodarki wymienia i charakteryzuje formy związków spółek (korporacje, monopole, holdingi, koncerny)
38 Zakładanie firmy	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcia: „makrootoczenie przedsiębiorstwa”, „mikrootoczenie przedsiębiorstwa” dostosowuje formę organizacyjno-prawną do profilu działalności przedsiębiorstwa wymienia i charakteryzuje etapy zakładania własnej działalności gospodarczej wymienia i omawia czynniki warunkujące sprawne funkcjonowanie przedsiębiorstwa wskazuje najczęstsze przyczyny niepowodzeń przedsiębiorstwa wypełnia zintegrowany wniosek CEIDG-1 	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcia „makrootoczenie przedsiębiorstwa”, „mikrootoczenie przedsiębiorstwa” 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia i charakteryzuje etapy zakładania własnej działalności gospodarczej wskazuje najczęstsze przyczyny niepowodzeń przedsiębiorstwa 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia i omawia czynniki warunkujące sprawne funkcjonowanie przedsiębiorstwa 	<ul style="list-style-type: none"> dostosowuje formę organizacyjno-prawną do profilu działalności przedsiębiorstwa 	<ul style="list-style-type: none"> wypełnia zintegrowany wniosek CEIDG-1

39,40 Biznesplan	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest biznesplan • uzasadnia przydatność sporządzania biznesplanu niezależnie od etapów rozwoju przedsiębiorstwa • wymienia i omawia zasady sporządzania biznesplanu • wymienia i charakteryzuje elementy biznesplanu • wyjaśnia, na czym polega analiza strategiczna SWOT • wyjaśnia pojęcia: „analiza rynku”, „rynek potencjalny” • sporządza projekt własnego przedsiębiorstwa oparty na biznesplanie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest biznesplan • wymienia i omawia zasady sporządzania biznesplanu • wyjaśnia pojęcia: „analiza rynku”, „rynek potencjalny” 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia i charakteryzuje elementy biznesplanu 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia przydatność sporządzania biznesplanu niezależnie od etapów rozwoju przedsiębiorstw • wyjaśnia, na czym polega analiza strategiczna SWOT 	<ul style="list-style-type: none"> • sporządza projekt własnego przedsiębiorstwa oparty na biznesplanie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest biznesplan • wymienia i omawia zasady sporządzania biznesplanu • wyjaśnia pojęcia: „analiza rynku”, „rynek potencjalny”
41 Zarządzanie przedsiębiorstwem	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia i charakteryzuje elementy oraz przebieg procesu zarządzania • wymienia i omawia zasady organizacji pracy w firmie • definiuje terminy: „styl kierowania”, „motywowanie”, „efekt synergii” • wymienia i wyjaśnia, na czym polegają różne style zarządzania • wymienia cechy dobrego kierownika (lidera zespołu) • ocenia zastosowanie różnych stylów kierowania w zależności od rodzaju przedsiębiorstwa i przedmiotu działalności • dowodzi skuteczności łączenia różnych sposobów motywowania podwładnych • wymienia i omawia zasady pracy zespołowej • wymienia i omawia cechy dobrego wykonawcy 	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje terminy: „styl kierowania”, „motywowanie”, „efekt synergii” • wymienia i omawia zasady pracy zespołowej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia i omawia zasady organizacji pracy w firmie • wymienia cechy dobrego kierownika (lidera zespołu) 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia i charakteryzuje elementy procesu zarządzania oraz jego przebieg • wymienia różne style zarządzania i wyjaśnia, na czym one polegają • wymienia i omawia cechy dobrego wykonawcy 	<ul style="list-style-type: none"> • dowodzi skuteczności łączenia różnych sposobów motywowania podwładnych 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia zastosowanie różnych stylów kierowania w zależności od rodzaju przedsiębiorstwa i przedmiotu działalności
42 Sprawozdania finansowe przedsiębiorstwa	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcia: „majątek trwały”, „majątek obrotowy”, „aktywa przedsiębiorstwa”, „pasywa przedsiębiorstwa”, „bilans”, „amortyzacja”, „rachunek zysków i strat”, „próg rentowności”, „koszt całkowity”, „całkowity koszt jednostkowy” • wymienia i charakteryzuje podstawowe składniki bilansu • analizuje przykładowy wynik finansowy przedsiębiorstwa • podaje przykłady kosztów stałych oraz zmiennych przedsiębiorstwa • wyznacza próg rentowności na prostych przykładach • omawia procedurę likwidacji działalności gosp. 	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcia: „majątek trwały”, „majątek obrotowy”, „aktywa przedsiębiorstwa”, „pasywa przedsiębiorstwa”, „bilans”, „amortyzacja”, „rachunek zysków i strat”, „próg rentowności”, „koszt całkowity”, „całkowity koszt jednostkowy” 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia i charakteryzuje podstawowe składniki bilansu 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady kosztów stałych oraz zmiennych przedsiębiorstwa 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje przykładowy wynik finansowy przedsiębiorstwa 	<ul style="list-style-type: none"> • wyznacza na prostych przykładach próg rentowności • omawia procedurę likwidacji działalności gospodarczej

43 Księgowość przedsiębiorstwa	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcie „rachunkowość firmy” • wymienia i omawia funkcje rachunkowości • uzasadnia konieczność prowadzenia rachunkowości w firmie • wymienia podstawowe zasady księgowości • wymienia podstawowe dokumenty księgowe firmy • podaje różnice między księgowością pełną a księgowością uproszczoną • klasyfikuje i opisuje dowody księgowe • uzupełnia fakturę VAT na podstawie dostarczonych danych • wymienia i omawia wady oraz zalety poszczególnych form opodatkowania przedsiębiorstwa podatkiem dochodowym • wyjaśnia znaczenie terminu „kreatywna księgowość” oraz omawia przyczyny i konsekwencje tego zjawiska 	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcie „rachunkowość firmy” • wymienia podstawowe zasady księgowości • klasyfikuje i opisuje dowody księgowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia i omawia funkcje rachunkowości • wymienia podstawowe dokumenty księgowe firmy 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia konieczność prowadzenia rachunkowości w firmie • podaje różnice między księgowością pełną a księgowością uproszczoną 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia i omawia wady oraz zalety poszczególnych form opodatkowania przedsiębiorstwa podatkiem dochodowym • uzupełnia fakturę VAT na podstawie dostarczonych danych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu „kreatywna księgowość” oraz omawia przyczyny i konsekwencje tego zjawiska
44 Marketing	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest marketing, oraz wymienia jego cele • wyjaśnia znaczenie terminu „marketing mix” oraz charakteryzuje jego elementy • wyjaśnia, czym jest promocja, oraz charakteryzuje jej narzędzia promocji • wyjaśnia, czym jest reklama, oraz omawia cele działań reklamowych • wymienia rodzaje mediów reklamowych • wskazuje pozytywne i negatywne przykłady wpływu reklamy na konsumentów • odczytuje informacje zawarte w reklamach, odróżniając je od elementów perswazyjnych • omawia zjawisko kreowania marki firmy, uwzględniając znaczenie barw firmowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest marketing, oraz wymienia jego cele • wymienia rodzaje mediów reklamowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest promocja, oraz charakteryzuje jej narzędzia • wyjaśnia, czym jest reklama, oraz omawia cele działań reklamowych • wyjaśnia znaczenie terminu „marketing mix” oraz charakteryzuje jego elementy 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje pozytywne i negatywne przykłady wpływu reklamy na konsumentów 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje informacje zawarte w reklamach, odróżniając je od elementów perswazyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia zjawisko kreowania marki firmy, uwzględniając znaczenie barw firmowych
45 Etyka w pracy i w biznesie	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje reguły moralne i normy prawne jako elementy etycznego postępowania • wymienia, rozróżnia oraz charakteryzuje podstawowe wartości etyczne w biznesie • wyjaśnia znaczenie terminu „etyka zawodowa” • analizuje przykładowy kodeks etyki zawodowej danej profesji (np. nauczyciela) • wymienia działania etyczne i nieetyczne w biznesie • dowodzi negatywnego wpływu szarej strefy na gospodarkę • analizuje przebieg kariery zawodowej osoby, która 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu „etyka zawodowa” • definiuje pojęcie „mobbing” • wyjaśnia pojęcie „korupcja” 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia zachowania etyczne i nieetyczne w wypadku pracodawcy i pracownika • wymienia działania etyczne i nieetyczne w biznesie • wymienia przejawy mobbingu, jego skutki oraz sposoby 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje reguły moralne i normy prawne jako elementy etycznego postępowania • wymienia zasady etycznego pracownika – kodeks etyczny • wymienia 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia, rozróżnia oraz charakteryzuje podstawowe wartości etyczne w biznesie • analizuje przebieg kariery zawodowej osoby, która – działając zgodnie z zasadami etyki – odniosła w życiu 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje przykładowy kodeks etyki zawodowej danej profesji (np. nauczyciela)

	<p>zgodnie z zasadami etyki odniosła sukces w życiu zawodowym</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia zachowania etyczne i nieetyczne pracodawcy i pracownika • definiuje pojęcie „mobbing” • wymienia przejawy mobbingu, jego skutki oraz sposoby przeciwdziałania mobbingowi • wymienia zasady etycznego pracownika – kodeks etyczny • wyjaśnia pojęcie korupcji • identyfikuje rodzaje korupcji • wymienia przyczyny i skutki oraz sposoby przeciwdziałania korupcji 		<p>przeciwdziałania mobbingowi</p> <ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje rodzaje korupcji 	<p>przyczyny i skutki oraz sposoby przeciwdziałania korupcji</p>	<p>zawodowym sukces</p> <ul style="list-style-type: none"> • dowodzi negatywnego wpływu szarej strefy na gospodarkę 	
46,47 Lekcja powtórzeniowa Sprawdzian						
DZIAŁ VI – PRACA - 10 h						
48 Rynek pracy	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcia: „praca”, „humanizacja pracy”, „aktywność zawodowa”, „współczynnik aktywności zawodowej”, „bezrobocie” • przedstawia pracę jako wartość • wymienia i omawia bodźce skłaniające człowieka do pracy • wyjaśnia motywy aktywności zawodowej człowieka • wyjaśnia, czym jest rynek pracy, i wymienia jego uczestników • analizuje popyt na pracę i podaż pracy, uwzględniając czynniki wpływające na wielkość popytu i podaży pracy • omawia skutki nadmiernego popytu na rynku pracy • wymienia i charakteryzuje przyczyny i konsekwencje zjawiska nierównowagi na rynku pracy • oblicza na prostych przykładach współczynnik aktywności zawodowej 	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcia: „praca”, „humanizacja pracy”, „aktywność zawodowa”, „współczynnik aktywności zawodowej”, „bezrobocie” • wyjaśnia, czym jest rynek pracy, i wymienia jego uczestników 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia pracę jako wartość • wymienia i omawia bodźce skłaniające człowieka do podejmowania pracy • wyjaśnia motywy aktywności zawodowej człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia skutki nadmiernego popytu na rynku pracy • wymienia i charakteryzuje przyczyny oraz konsekwencje zjawiska nierównowagi na rynku pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje popyt na pracę i podaż pracy, uwzględniając czynniki wpływające na wielkość popytu i podaży pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • oblicza na prostych przykładach współczynnik aktywności zawodowej
49,50 Poszukiwanie pracy	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest aktywne poszukiwanie pracy • wyjaśnia, na czym polega rozpoznanie rynku pracy (uwzględniające zawody deficytowe i nadwyżkowe oraz najczęstsze oczekiwania pracodawców) • wymienia kompetencje miękkie, na które najczęściej zwracają uwagę pracodawcy • wyjaśnia, na czym polega rozpoznanie własnych predyspozycji i możliwości zawodowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest aktywne poszukiwanie pracy • wyjaśnia, jak rozpoznać własne predyspozycje i możliwości zawodowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia i omawia sposoby poszukiwania pracy • wymienia zasady pisania CV i listu motywacyjnego • wymienia najczęstsze błędy w CV i listach 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega rozpoznanie rynku pracy (uwzględniające zawody deficytowe i nadwyżkowe-oraz najczęstsze 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia i omawia elementy dokumentów aplikacyjnych (uwzględniając Europass) • analizuje własne możliwości 	<ul style="list-style-type: none"> • wypełnia formularz Europass CV w języku polskim

	<ul style="list-style-type: none"> wymienia i omawia sposoby poszukiwania pracy uzasadnia konieczność jednoczesnego korzystania z kilku metod szukania pracy odróżnia wiarygodne oferty pracy wymienia i omawia elementy dokumentów aplikacyjnych (uwzględniając Europass) wypełnia formularz Europass CV w języku polskim wymienia zasady pisania CV i listu motywacyjnego wymienia najczęstsze błędy w CV i listach motywacyjnych wyszukuje oferty pracy, uwzględniając własne możliwości i predyspozycje tworzy dokumenty aplikacyjne dotyczące konkretnej oferty pracy 	•	motywacyjnych	<p>oczekiwania pracodawców)</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia kompetencje miękkie, na które zwracają uwagę pracodawcy uzasadnia konieczność jednoczesnego korzystania z kilku metod szukania pracy odróżnia wiarygodne oferty pracy 	<p>znalezienia pracy na rynku lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim</p> <ul style="list-style-type: none"> wyszukuje oferty pracy, uwzględniając własne możliwości i predyspozycje tworzy dokumenty aplikacyjne dotyczące konkretnej oferty pracy 	
51,52 Rozmowa kwalifikacyjna	<ul style="list-style-type: none"> wymienia etapy procesu rekrutacji pracowników wyjaśnia znaczenie terminu „rozmowa kwalifikacyjna” wyjaśnia znaczenie rozmowy kwalifikacyjnej w procesie rekrutacji wymienia zasady przygotowania się do rozmowy kwalifikacyjnej wymienia zasady dobrego zaprezentowania się na rozmowie kwalifikacyjnej analizuje najczęstsze pytania pojawiające się w trakcie rozmowy kwalifikacyjnej stosuje różne formy komunikacji werbalnej i niewerbalnej w celu autoprezentacji oraz prezentacji własnego stanowiska uczestniczy w rozmowie kwalifikacyjnej w warunkach symulowanych 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia etapy procesu rekrutacji pracowników wyjaśnia znaczenie terminu „rozmowa kwalifikacyjna” 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie rozmowy kwalifikacyjnej w procesie rekrutacji wymienia zasady przygotowania się do rozmowy kwalifikacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia zasady dobrego zaprezentowania się na rozmowie kwalifikacyjnej analizuje najczęściej zadawane pytania podczas rozmowy kwalifikacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje różne formy komunikacji werbalnej i niewerbalnej w celu autoprezentacji oraz prezentacji własnego stanowiska uczestniczy w rozmowie kwalifikacyjnej w warunkach symulowanych 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia etapy procesu rekrutacji pracowników wyjaśnia znaczenie terminu „rozmowa kwalifikacyjna”
53 Zatrudnienie	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: „kodeks pracy”, „stosunek pracy”, „świadcstwo pracy”, „płaca” wyjaśnia znaczenie Kodeksu pracy jako podstawowego aktu prawnego regulującego prawa i obowiązki pracowników oraz pracodawców analizuje i interpretuje szczegółowe zapisy prawa pracy wymienia i omawia podstawowe zasady prawa pracy wymienia rodzaje umów o pracę 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: „kodeks pracy”, „stosunek pracy”, „świadcstwo pracy”, „płaca” wymienia rodzaje umów o pracę wymienia umowy cywilnoprawne (umowę—zlecenie i umowę o dzieło) 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie Kodeksu pracy jako podstawowego aktu prawnego regulującego prawa i obowiązki pracowników oraz pracodawców wymienia formy rozwiązania umowy o pracę wymienia 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia i omawia podstawowe zasady prawa pracy analizuje formy wynagrodzenia wynikające z systemu płac, a następnie wskazuje wady i zalety każdej 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje i interpretuje szczegółowe zapisy prawa pracy analizuje formy zatrudnienia na podstawie umów cywilnoprawnych, a następnie wskazuje podstawowe cechy odróżniające je od 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje odpowiednie przepisy Kodeksu pracy w zależności od sytuacji problemowej

	<ul style="list-style-type: none"> wymienia formy rozwiązania umowy o pracę wymienia umowy cywilnoprawne (umowę-zlecenie i umowę o dzieło) analizuje formy zatrudnienia na podstawie umów cywilnoprawnych, a następnie wskazuje podstawowe cechy odróżniające je od umowy o pracę analizuje poszczególne rodzaje umów o pracę, a następnie wskazuje ich wady i zalety z punktu widzenia pracownika oraz pracodawcy wymienia podstawowe prawa i obowiązki pracownika (w tym pracowników młodocianych) oraz pracodawcy stosuje odpowiednie przepisy KP w zależności od sytuacji problemowej wymienia i charakteryzuje rodzaje płacy (minimalna, netto, brutto) wymienia i omawia funkcje płacy wymienia i charakteryzuje rodzaje systemów płac analizuje formy wynagrodzenia wynikające z systemu płac, a następnie wskazuje wady i zalety każdej z nich z punktu widzenia pracownika i pracodawcy oblicza płacę netto wymienia nazwy instytucji w Polsce stojących na straży praw pracowniczych 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia i omawia funkcje płacy wymienia instytucje w Polsce stojące na straży praw pracowniczych 	<p>podstawowe prawa i obowiązki pracownika (w tym pracownika młodocianego) oraz pracodawcy</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia i charakteryzuje rodzaje płacy (minimalna, netto, brutto) wymienia i charakteryzuje rodzaje systemów płac 	<p>z nich z punktu widzenia pracownika oraz pracodawcy</p>	<p>umowy o pracę</p> <ul style="list-style-type: none"> analizuje poszczególne rodzaje umów o pracę, a następnie wskazuje ich wady i zalety z punktu widzenia pracownika oraz pracodawcy oblicza płacę netto 	
54 Bezrobocie	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcia: „bezrobocie”, „stopa bezrobocia”, „osoba bezrobotna”, „BAEL” wymienia warunki, które należy spełnić, aby otrzymać status bezrobotnego identyfikuje rodzaje bezrobocia ze względu na przyczynę i formę występowania charakteryzuje rodzaje bezrobocia wymienia negatywne i pozytywne skutki bezrobocia wymienia i omawia sposoby walki z bezrobociem (pasywne i aktywne) uzasadnia potrzebę aktywnej i efektywnej walki z bezrobociem oblicza stopę bezrobocia analizuje dane statystyczne dotyczące wielkości i struktury bezrobocia w Polsce formułuje wnioski na temat bezrobocia w województwie, w którym mieszka 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcia: „bezrobocie”, „stopa bezrobocia”, „osoba bezrobotna”, „BAEL” 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia warunki, które trzeba spełnić, aby otrzymać status bezrobotnego charakteryzuje rodzaje bezrobocia 	<ul style="list-style-type: none"> identyfikuje rodzaje bezrobocia ze względu na przyczynę i formę występowania wymienia negatywne i pozytywne skutki bezrobocia wymienia i omawia sposoby walki z bezrobociem (pasywne i aktywne) 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia potrzebę aktywnej i efektywnej walki z bezrobociem oblicza stopę bezrobocia analizuje dane statystyczne dotyczące wielkości i struktury bezrobocia w Polsce formułuje wnioski na temat bezrobocia w województwie, w którym mieszka 	<ul style="list-style-type: none"> proponuje działania mające na celu ograniczenie bezrobocia w miejscu zamieszkania

	<ul style="list-style-type: none"> proponuje działania mające na celu ograniczenie bezrobocia w miejscu zamieszkania 					
55 Sytuacja na rynku pracy w UE	<ul style="list-style-type: none"> wymienia swobody wspólnego rynku i charakteryzuje swobodę przepływu osób omawia znaczenie gwarancji jednakowych praw w krajach UE omawia zróżnicowanie warunków pracy i życia w UE (uwzględniając stopę bezrobocia i przeciętne roczne dochody) wymienia przyczyny migracji zarobkowych Polaków analizuje możliwości zatrudnienia w krajach UE analizuje stopę bezrobocia wg BAEL w krajach UE i wyciąga wnioski podaje nazwy krajów UE o najwyższym poziomie bezrobocia podaje nazwy państw będących głównym celem emigracji zarobkowej Polaków 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia swobody wspólnego rynku i charakteryzuje swobodę przepływu osób 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje stopę bezrobocia wg BAEL w krajach UE i wyciąga wnioski podaje nazwy krajów UE o najwyższym poziomie bezrobocia 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny migracji zarobkowych Polaków podaje nazwy państw będących głównym celem emigracji zarobkowej Polaków 	<ul style="list-style-type: none"> omawia zróżnicowanie warunków pracy i życia w UE (uwzględniając stopę bezrobocia i przeciętne roczne dochody) omawia znaczenie gwarancji jednakowych praw w krajach UE 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje możliwości zatrudnienia w krajach UE
56,57 Lekcja powtórzeniowa Sprawdzian						
DZIAŁ VII - WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA - 4h						
58 Handel zagraniczny. Współpraca gospodarcza Polski z zagranicą	<ul style="list-style-type: none"> określa zakres współpracy międzynarodowej wyjaśnia znaczenie terminów: „handel zagraniczny”, „eksport”, „import”, „bilans handlu zagranicznego” wymienia nazwy państw o największym udziale w handlu zagranicznym (eksportcie i imporcie) omawia znaczenie handlu zagranicznego w gospodarce oraz wymienia korzyści wynikające z wymiany handlowej wymienia bariery ograniczające handel zagraniczny wymienia głównych partnerów handlowych Polski oraz omawia strukturę handlu zagranicznego i jego znaczenie dla naszego kraju podaje przykłady polskich „hitów eksportowych” analizuje wpływ kursu walut na handel zagraniczny i gospodarkę 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: „handel zagraniczny”, „eksport”, „import”, „bilans handlu zagranicznego” wymienia bariery ograniczające handel zagraniczny 	<ul style="list-style-type: none"> określa zakres współpracy międzynarodowej wymienia nazwy państw o największym udziale w handlu zagranicznym (eksportcie i imporcie) 	<ul style="list-style-type: none"> omawia znaczenie handlu zagranicznego w gospodarce oraz wymienia korzyści wynikające z wymiany handlowej podaje przykłady polskich „hitów eksportowych” 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia głównych partnerów handlowych Polski oraz omawia strukturę handlu zagranicznego i jego znaczenie dla naszego kraju analizuje wpływ kursu walut na handel zagraniczny i gospodarkę 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia zjawisko protekcjonizmu państwowego
59 Procesy globalizacji	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcie „globalizacja” wymienia i charakteryzuje płaszczyzny globalizacji omawia rolę globalnych korporacji w rozwoju globalizacji wymienia główne centra gospodarcze i finansowe świata 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcie „globalizacja” wyjaśnia znaczenie terminu „antyglobalista” 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia i charakteryzuje płaszczyzny globalizacji wymienia główne centra gospodarcze i 	<ul style="list-style-type: none"> omawia rolę globalnych korporacji w rozwoju globalizacji wymienia i 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia wpływ globalizacji na gospodarkę Polski podaje przykłady oddziaływania globalizacji na 	<ul style="list-style-type: none"> podaje różnicę między antyglobalistami a alterglobalistami

	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu „antyglobalista” • wymienia i omawia korzyści oraz zagrożenia wynikające z globalizacji • wymienia i charakteryzuje pozytywne i negatywne skutki globalizacji na poszczególnych jej płaszczyznach • wyjaśnia pojęcia: „bezpośrednia inwestycja zagraniczna”, „inwestycje green-field” • ocenia wpływ globalizacji na gospodarkę Polski • podaje przykłady oddziaływania globalizacji na poziom życia i model konsumpcji • podaje różnicę między antyglobalistami a alterglobalistami 		<p>finansowe świata</p>	<p>omawia korzyści i zagrożenia wynikające z globalizacji</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia i charakteryzuje pozytywne i negatywne skutki globalizacji na poszczególnych jej płaszczyznach • wyjaśnia pojęcia: „bezpośrednia inwestycja zagraniczna”, „inwestycje green-field” 	<p>poziom życia i model konsumpcji</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje informacje o aktualnych tendencjach i zmianach w gospodarce świata i Polski 	
<p>60,61 Lekcja powtórzeniowa Sprawdzian</p>						